

Yttrande över betänkandet Äldrepolitiken för framtiden (SOU 2003:91)

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att som yttrande till socialdepartementet avge följande

Valfrihet och många alternativ att välja på ser landstingsstyrelsen som en självklarhet för att kunna tillgodose olika människors behov i olika situationer och skeenden i livet. Förslaget om en skattereduktion för hushållsnära tjänster ska därför ses som ett av flera alternativ inom ramen för service i hemmet. Tyvärr är det idag endast personer med mycket höga inkomster som kan köpa hushållsnära tjänster. Om skatterna sänks på dessa tjänster skulle det bli möjligt för fler att köpa dem och vita hushållstjänster blir tillgängliga för människor med normala inkomster.

Resurserna för vård och omsorg bör fördelas efter individuella behov – vid större behov avsätts mer resurser – men också att pengarna bör följa de äldres val av vårdgivare i hela landet. För att detta ska bli möjligt krävs av äldreomsorgen, andra finansiella lösningar. Med sådan lösning och med likvärdig behovsbedömning i landet får vården om äldre samma förutsättningar och de äldre får en vård vars kvalitet de kan känna sig tillfreds med.

Sedan den 1 januari 1998 är det möjligt också för en äldre person med varaktigt vård- och omsorgsbehov som vill flytta till en annan kommun att ansöka om bistånd i den kommunen. I slutbetänkandet framgår att detta enligt Socialstyrelsen uppföljning (Socialstyrelsen 2001) inte varit något problem. Trots detta kan vi i Socialstyrelsens rapport (Äldres rätt att flytta – kommunernas tillämpning av 6 h SoL.) notera att många äldre har ansökt om att få byta boende, men inte fått sina ansökningar beviljade. Av ansökningarna framgår att orsaken till att man vill flytta är att komma närmare sina barn, barnbarn eller hembygd. Andra önskemål är att man vill åldras tillsammans med landsmän eller där man känner gemenskap. Ett annat skäl, som är nog så viktigt, är att man vill flytta p.g.a. otrivsel.

Landstingsstyrelsen konstaterar att friska skattebetalare självklart kan flytta och bo som var man vill. Barnbidrag, skolpeng och studiebidrag följer den enskilde. Numera finns det också större frihet att välja vårdgivare. Men, som gammal och sjuk skattebetalare måste man ansöka om att få flytta och låta någon som inte känner till behoven eller bakgrunden till ansökan göra en bedömning. Landstingsstyrelsen föreslår fritt vårdval i hela Sverige – också för äldre som behöver vård och omsorg.

